

[Wihjelm]

duceres, og om denne produktion nu egentlig er i lønarbejdernes interesse.

Socialdemokratiet kan sige, at man ikke ønsker at drøfte forslag af denne art, at man ikke vil vide af en krisepolitik, som ikke i ét og alt er formet på kapitalens betingelser; det ville være hæderligt, for det er den måde, socialdemokratiet faktisk forholder sig på, men det er ganske uhæderligt at påstå, at vi ikke sætter noget andet i stedet at forholde sig til; man har bare undladt at forholde sig til det.

Vi erkender, at vi ikke har store illusioner om, at forslag af den type, VS er fremkommet med, har udsigt til vedtagelse; det afhænger først og sidst af styrkeforholdet i klassekampen. Men arbejderklassens styrke er nu engang ikke nogen objektivt bestemt eller fastlagt størrelse: den kan øges, og den kan svækkes. Vi ser vores arbejde også i folketinget i denne sammenhæng som bidrag til at ændre styrkeforholdet i arbejderklassens favør. Det er muligt, man undertiden griber ved siden af, men dette er i hvert fald vores rettesnor. Vi ser også vores forslag og vores arbejde her som bidrag til at styrke arbejderklassen ved at afsløre den socialdemokratiske-borgerlige krisepolitik og ved at antyde alternativer og derved modvirke den passive accept, modvirke resignationen, håbløsheden, demoraliseringen og i sidste instans den småborgerlige, højredrejede, perspektivløse egoisme, som socialdemokratiet med sin politik nedkalder over lønarbejderne.

Vi ser vores arbejde også i folketinget i tætteste forbindelse med kampen udenfor, som med vore øjne som bekendt er langt den vigtigste – den afgørende simpelt hen.

Det skal siges ligeud, at passiviteten, de udeblevne reaktioner fra lønarbejderne i forbindelse med augustforlig II, er dybt foruroligende. Ikke at passiviteten er uforståelig – jeg har antydnet en del af forklaringen allerede: virkningerne af den socialdemokratiske krisepolitik, håbløsheden, resignationen som følge af socialdemokratiets og LOs påstand om, at der ikke kan gøres andet, understøtter, desværre bistået af SF, påstanden om, at vi andre kun møder med gold kritik og uden at sætte andet i stedet.

Men passiviteten og resignationen er ikke udtryk for accept og vil ikke vare ved. 6–8 pct.s reallønsudhuling i de kommende måneder vil uundgåeligt føre til reaktion, til løn-

kampe, til nye oliechauffør-, BT-, DVI-, B&W- og porcelænskonflikter på de samme eller på andre områder. Det er uundgåeligt, når lønarbejderfamiliernes budgetter væltes omkuld, når man får så voldsomt forstærkede problemer med alle regningerne, med huslejerne osv., når man kommer op at gubbes, fordi man simpelt hen ikke kan finde penge til børnenes vintersko, når ægtefællerne skal til at småskændes om kravene til hinanden om at nedskære cigaretforbruget, og når det så en dag går op for dem, at alle de andre på arbejdspladsen har det på samme måde.

Der er lagt op til uro og konflikter, det er ikke på noget synderlig bevidst politisk grundlag, nærmere af desperation og derfor yderst farligt, for det kan lige så vel trække folk til højre, og det bliver en vigtig opgave for os andre at arbejde for, at reaktionerne på denne socialdemokratiske-borgerlige krisepolitik får en anden, en konstruktiv, en socialistisk retning.

Jeg vil gerne slutte med at nævne bare et enkelt eksempel på en glædelig udvikling. Det finder vi i bolig- og huslejekampen. Her har vanskelighederne ikke resulteret i småborgerlig, højrevendt individualisme, men i, at man i fællesskab har søgt at tage sagerne i egen hånd og demonstreret, at man kunne nå resultater. Der bliver hårdt brug for at holde dampen oppe i denne bevægelse, både i højrentebyggeriet, i kollegiesektoren, i saneringsområderne og i den private udlejningssektor, hvor spekulationsudstykningerne og fupmoderniseringerne flourerer.

Et nyt boligforlig vil reelt blive aftalt i denne samling, om end det ikke når frem i dagens lys. Kun en fortsat kraftig indsats fra lejeraktionerne kan påvirke dette boligforlig i gunstig retning. Det er på forhånd klart, at socialdemokratiet vil søge forlig med de samme partier, som allerede har ødelagt boligpolitikken.

Jeg skal kun understrege en enkelt vigtig ting i forbindelse med boligkampen: det er afgørende vigtigt, at lejernes umiddelbare kamp forbindes med kampen for et forøget nybyggeri, fordi et øget nybyggeri på lidt længere sigt er en afgørende forudsætning for at undgå den værste huslejespiral, men også fordi en klar vedkendelse af fællesinteresser mellem lejerbevægelsen og arbejdsløshedsbevægelsen ville betyde en væsentlig